Parlament Ewropew
2019-2024

Kumitat għall-Affarijiet Legali

2023/2113(INI)

13.10.2023

ABBOZZ TA' OPINJONI

tal-Kumitat għall-Affarijiet Legali

għall-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern

dwar ir-rapport tal-Kummissjoni tal-2023 dwar l-Istat tad-Dritt
(2023/2113(INI))

Rapporteur għal opinjoni: Adrián Vázquez Lázara

(*) Kumitat assoċjat – Artikolu 57 tar-Regoli ta' Proċedura

PA_NonLeg

SUĠĠERIMENTI

Il-Kumitat għall-Affarijiet Legali jistieden lill-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern, bħala l-kumitat responsabbli, biex jinkorpora s-suġġerimenti li ġejjin fil-mozzjoni għal riżoluzzjoni tiegħu:

Ġenerali

1. Ifakkar li l-istruttura legali tal-Unjoni hija bbażata fuq il-premessa fundamentali li kull Stat Membru jaqsam mal-Istati Membri l-oħra kollha sett ta' valuri komuni li fuqhom hija msejsa l-UE, kif iddikjarat fl-Artikolu 2 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea[1]; ifakkar ukoll li l-istat tad-dritt, kif minqux fil-liġi primarja tal-UE u definit aktar fil-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QĠUE), huwa simili għad-demokrazija u d-drittijiet fundamentali; jisħaq li kwalunkwe rigress tal-istat tad-dritt fi kwalunkwe Stat Membru partikolari jaffettwa b'mod sinifikanti l-ispazju komuni tal-libertà, is-sigurtà u l-ġustizzja, kif ukoll il-fiduċja reċiproka u r-rikonoxximent reċiproku bħala prinċipji ewlenin tad-dritt tal-Unjoni f'dan il-qasam[2];

2. Jilqa' r-raba' Rapport tal-Kummissjoni dwar l-Istat tad-Dritt ("ir-Rapport") u jqis li r-rieżami perjodiku tal-istat tad-dritt huwa għodda ta' monitoraġġ essenzjali; jisħaq, f'dan il-kuntest, fuq l-importanza tal-użu ta' kriterji ċari u oġġettivi mill-Kummissjoni meta tipprovdi l-valutazzjoni tagħha, biex b'hekk jiġu evitati allegazzjonijiet ta' trattament mhux ugwali tal-Istati Membri jew l-użu ta' data selettiva biss; jilqa', f'dan ir-rigward, l-approċċ tal-Kummissjoni li tirċievi l-kontribuzzjonijiet tal-Istati Membri, u b'hekk trawwem djalogu komuni; jilqa' l-klassifikazzjoni l-ġdida adottata mill-Kummissjoni fir-rigward tal-kejl tal-progress fuq rakkomandazzjonijiet tal-passat, b'erba' kategoriji: (a) l-ebda progress, (b) xi progress, (c) progress sinifikanti, u (d) implimentazzjoni sħiħa; fid-dawl tal-problemi involuti fil-ġbir ta' data statistika mill-Istati Membri, jirrimarka l-utilità tal-għodod tal-Kunsill tal-Ewropa bħar-rapporti tal-Kummissjoni Ewropea għall-Effikaċja tal-Ġustizzja (CEPEJ)[3] tal-Kunsill tal-Ewropa, biex b'hekk tinħoloq, kemm jista' jkun, konverġenza bejn l-inputs ta'data differenti;

Ġustizzja

3. Jirrikonoxxi l-importanza mogħtija lis-sistemi ġudizzjarji permezz tar-rapportar dwar l-istat tad-dritt, b'mod partikolari fir-rigward tal-legalità, l-indipendenza u l-imparzjalità tal-imħallfin u l-ħatriet, il-promozzjonijiet, is-sensjiu d-deċiżjonijiet ġudizzjarji; jirrikonoxxi li ma teżisti l-ebda sistema komuni tal-UE għan-nomina tal-imħallfin; ifakkar, madankollu, li l-Istati Membri kollha jridu jaderixxu mal-istandards minimi tal-Kunsill tal-Ewropa[4] u tal-QĠUE[5]; jisħaq, f'dan il-kuntest, fuq l-importanza ta' kunsilli

---

[1] Ara l-Opinjoni 2/2013 tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (Qorti Plenarja) tat-18 ta' Diċembru 2014, ECLI:UE:C:2014:2454, il-paragrafu 168.
[2] Ibid., il-paragrafu 191.
[3] Ċikli ta' evalwazzjoni tas-CEPEJ.
[4] Briefing — "Council of Europe standards on judicial independence" ("L-istandards tal-Kunsill tal-Ewropa dwar l-indipendenza ġudizzjarja"), Parlament Ewropew, Direttorat Ġenerali għas-Servizzi ta' Riċerka Parlamentari, 25 ta' Mejju 2021.
[5] Pereżempju, is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (Awla Manja) tas-27 ta' Frar 2018 fil-Kawża C-64/16, *Associação Sindical dos Juízes Portugueses* vs *Tribunal de Contas*, ECLI:EU:C:2018:117, jew is-Sentenza tal-

indipendenti tal-ġudikatura, li jridu jkunu magħmula minn maġġoranza sostanzjali ta' mħallfin eletti mill-pari tagħhom u mogħtija s-setgħa b'awtorità sostanzjali fuq l-għażla, l-avvanz u l-proċeduri dixxiplinari li jikkonċernaw l-imħallfin; jiddispjaċih ħafna li mhux l-Istati Membri kollha ssodisfaw bis-sħiħ l-obbligi tagħhom f'dan ir-rigward;

4. Iħeġġeġ lill-Kummissjoni tippersisti fil-monitoraġġ diliġenti tagħha tal-oqfsa legali tal-Istati Membri sabiex tivvaluta l-allinjament tagħhom mar-rakkomandazzjonijiet imsemmija hawn fuq, u jistieden ukoll lill-Kummissjoni ssir aktar insistenti dwar l-implimentazzjoni ta' dawn ir-riformi kritiċi f'każijiet fejn is-sistemi tal-Istati Membri ma jissodisfawx l-istandards preskritti;

5. Jirrikonoxxi li fl-aħħar rapport jista' jidher ċertu livell ta' progress f'għadd ta' Stati Membri differenti fir-rigward tal-indipendenza ġudizzjarja; jilqa', f'dan ir-rigward, iż-żamma tal-fondi tal-UE, jekk ikun meħtieġ, skont ir-reġim ta' kundizzjonalità[6], kif ikkonfermat mill-QĠUE[7], jew skont il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza[8]; jirrimarka, madankollu, li l-ksur tal-indipendenza ġudizzjarja għadu ta' tħassib f'xi Stati Membri, bħall-proċeduri dixxiplinari li għaddejjin kontra l-imħallfin minħabba l-kontenut tad-deċiżjonijiet tagħhom, il-problemi rigward il-kompożizzjoni tal-kunsilli tal-ġudikatura u dwar il-kompożizzjoni tal-ogħla qrati nazzjonali fid-dawl tal-prinċipju ta' qorti stabbilita bil-liġi, eċċ.;

6. Ifakkar li sistema ġudizzjarja effiċjenti u ġusta li tiżgura aċċess għall-ġustizzja għal kulħadd tirrikjedi baġit u finanzjament xierqa tal-korpi ġudizzjarji; jiddispjaċih li r-rapport għadu jiżvela l-eżistenza ta' nuqqasijiet serji f'dan ir-rigward, li b'mod speċifiku jidher li jfixklu l-aġġudikazzjoni ta' każijiet ta' korruzzjoni ta' profil għoli; jisħaq, madankollu, li għajnuna legali u rimedji suffiċjenti għandhom ikunu disponibbli wkoll għaċ-ċittadini; jistieden, f'dan il-kuntest, lill-Kummissjoni biex fir-rapport li jmiss dwar l-istat tad-dritt tinkludi valutazzjonijiet tal-applikazzjoni tal-*acquis* tal-UE dwar għajnuna legali fi kwistjonijiet ċivili u kriminali, bħad-Direttiva tal-Kunsill 2003/8/KE tas-27 ta' Jannar 2023 biex ittejjeb l-aċċess għal ġustizzja f'tilwimiet bejn il-konfini billi tistabbilixxi regoli komuni minimi konnessi ma' għajnuna legali għal tilwimiet bħal dawn[9], peress li l-ġurisprudenza tal-QĠUE tiżvela li għad hemm mistoqsijiet dwar l-interpretazzjoni tagħha;

7. Ifakkar li anke s-servizzi ta' prosekuzzjoni, irrispettivament mill-pożizzjoni tagħhom fis-sistema nazzjonali tad-diviżjoni tas-setgħat bejn tliet fergħat tal-gvern, għandhom ikunu indipendenti minn pressjoni politika mhux xierqa; jinnota li nkiseb ċertu livell ta'

Qorti tal-Ġustizzja (Awla Manja) tad-19 ta' Novembru 2019, *A.K.* vs *Krajowa Rada Sądownictwa*, Kawżi Magħquda C-585/18, C-624/18 u C-625/18, ECLI:EU:C:2019:982. Ara wkoll il-Briefing — "European Court of Justice case law on judicial independence" ("Il-ġurisprudenza tal-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja dwar l-indipendenza ġudizzjarja"), Parlament Ewropew, Direttorat Ġenerali għas-Servizzi ta' Riċerka Parlamentari, 19 ta' Lulju 2021.

[6] Ir-Regolament (UE, Euratom) 2020/2092 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2020 dwar reġim ġenerali ta' kondizzjonalità għall-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni (ĠU L 433 I, 22.12.2020, p. 1).

[7] Ara, is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (Qorti Plenarja) tas-16 ta' Frar 2022, l--*Ungerija* vs *il-Parlament Ewropew u l-Kunsill tal-Unjoni Ewropea*, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97 u s-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (Qorti Plenarja) tas-16 ta' Frar 2022, il-*Polonja* vs *il-Parlament Ewropew u l-Kunsill tal-Unjoni Ewropea*, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98.

[8] Ir-Regolament (UE) 2012/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Frar 2021 li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (ĠU L 57, 18.2.2021, p. 17).

[9] ĠU L 26, 31.1.2003, p. 41 u l-corrigendum tiegħu (ĠU L 32, 7.2.2003, p. 15).

progress f'xi Stati Membri; jiddispjaċih, madankollu, li għadhom jeżistu sistemi fejn il-gvern jista' joħroġ deċiżjonijiet vinkolanti lill-prosekuturi f'każijiet partikolari, fejn il-mandat huwa marbut ma' proċess politiku, jew fejn il-funzjonijiet ta' ministru u prosekutur ġenerali huma kombinati, u b'hekk jippermettu influwenza politika mhux xierqa u joħolqu problemi dwar ir-rikonoxximent reċiproku[10];

8. Jissottolinja, b'mod partikolari, li l-kwistjoni tar-"revolving doors" mhijiex limitata biss għal tħassib dwar ex ministri li jgħaddu minn tranżitu għas-settur privat wara l-mandat tagħhom f'kariga pubblika, iżda testendi għal sitwazzjonijiet fejn l-individwi jistgħu jassumu rwoli kritiċi fi ħdan il-ġudikatura jew l-uffiċċju tal-prosekutur immedjatament wara s-servizz tagħhom bħala ministri jew affiljazzjoni ma' partit politiku;

9. Jistieden lill-Kummissjoni tqis kif xieraq tali eżempji fir-rapporti li ġejjin tagħha li jindirizzaw l-istat tad-dritt fl-Unjoni Ewropea; iħeġġeġ lill-Kummissjoni titlob bil-qawwa lill-Istati Membri biex joqogħdu lura minn dawn il-prattiki, b'mod speċifiku, billi jimplimentaw dispożizzjonijiet legali li jipprevjenu b'mod attiv lill-ex ministri u personalitajiet politiċi ta' livell għoli milli jassumu pożizzjonijiet ta' tmexxija fi ħdan il-qrati superjuri tal-ġustizzja jew l-uffiċċju tal-prosekutur, u b'hekk jissalvagwardjaw l-indipendenza u l-integrità ta' dawn l-istituzzjonijiet vitali;

Ġlieda kontra l-korruzzjoni

10. Jiddikjara li l-korruzzjoni hija theddida li tista' teqred id-demokraziji u għandha tiġi miġġielda fil-forom kollha tagħha; jinsab imħasseb li l-aħħar Rapport ma juri l-ebda progress jew progress bil-mod ħafna biss b'rabta mal-miżuri ta' prevenzjoni kontra l-korruzzjoni f'diversi Stati Membri; jinsab imħasseb ħafna dwar in-nuqqas ta' rieda li jiġu stabbiliti reġistri ta' lobbyists, reġistri ta' trasparenza u sistemi xierqa ta' dikjarazzjonijiet tal-assi minn detenturi ta' karigi pubbliċi u uffiċjali għolja, kif ukoll dwar in-nuqqas ta' rieda politika li jiġu introdotti regoli stretti fi ħdan politiki ta' revolving doors; jenfasizza, f'dan il-kuntest, l-importanza ta' proċedura leġiżlattiva trasparenti b'aċċess wiesa' għal dokumenti, u regoli biex jiġi żgurat l-ogħla livell ta' trasparenza u responsabbiltà fl-amministrazzjonijiet pubbliċi u t-teħid ta' deċiżjonijiet pubbliċi bl-għan li tiġi evitata l-korruzzjoni[11];

11. Jitlob ukoll, f'dan il-kuntest, lill-istituzzjonijiet kollha tal-UE biex jaderixxu mal-ogħla standards possibbli bil-ħsieb li tiġi evitata l-korruzzjoni, bħal, fost oħrajn, il-ħolqien ta' Korp tal-Etika tal-UE effettiv, l-applikazzjoni sħiħa tar-Regolament 1049/2001[12] dwar l-aċċess pubbliku għad-dokumenti, u l-applikazzjoni sħiħa tal-prinċipju tal-kundizzjonalità fir-rigward tar-Reġistru ta' Trasparenza tal-UE; jistieden lill-Istati Membri jippruvaw jilħqu ftehim malajr kemm jista' jkun dwar id-direttiva proposta

[10] Pereżempju, l-Opinjoni Nru 9 tas-17 ta' Diċembru 2014 tal-Kunsill Konsultattiv ta' Prosekuturi Ewropej dwar in-normi u l-prinċipji Ewropej li jikkonċernaw il-prosekuturi.

[11] Ara, f'dan il-kuntest, l-Artikolu 3 tal-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' Mejju 2023 dwar il-ġlieda kontra l-korruzzjoni, li tissostitwixxi d-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2003/568/JHA u l-Konvenzjoni dwar il-ġlieda kontra l-korruzzjoni li tinvolvi uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej jew uffiċjali tal-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea u li temenda d-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (COM(2023)0234).

[12] Ir-Regolament (KE) Nru 1049/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2001 dwar l-aċċess pubbliku għad-dokumenti tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni (ĠU L 145, 31.5.2001, p. 43).

dwar il-ġlieda kontra l-korruzzjoni;

12. Jirrikonoxxi ż-żieda sostanzjali f'dawn l-aħħar snin fl-importanza kwantitattiva tal-fondi allokati mill-Unjoni Ewropea, inklużi l-fondi NextGenerationEU; jirrikonoxxi li, b'riżultat ta' dan, il-preżenza ta' dispożizzjonijiet legali fil-leġiżlazzjoni tal-Istati Membri mfassla biex tipprevjeni l-użu ħażin ta' dawn il-fondi assumiet l-akbar importanza;

13. Jistieden lill-Kummissjoni, bħala parti mir-rapporti li jmiss tagħha dwar l-istat tad-dritt, tinkorpora evalwazzjoni tal-evoluzzjoni tal-leġiżlazzjoni tal-Istati Membri f'dawn l-aħħar snin b'rabta mas-sorveljanza tal-użu xieraq ta' fondi pubbliċi, kif ukoll il-mekkaniżmi legali fis-seħħ biex tindirizza kwalunkwe użu mhux xieraq tal-fondi pubbliċi;

14. Iħeġġeġ lill-Kummissjoni, barra minn hekk, biex f'każijiet fejn il-livell ta' salvagwardji għal fondi pubbliċi jinstab li tbaxxa, timpenja ruħha minnufih mal-Istat Membru jew l-Istati Membri affettwati, filwaqt li titlob l-implimentazzjoni rapida tal-miżuri meħtieġa biex tiġi rettifikata din is-sitwazzjoni.